

Luk

Chapter 15

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

1 Ἦσαν δὲ αὐτῶ ἐγγίζοντες πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ
Wonten ugi dhateng-piyambakipun celak sedaya para juru-beya lan para
[G1510](#) [G1161](#) [G0846](#) [G1448](#) [G3956](#) [G3588](#) [G5057](#) [G2532](#) [G3588](#)
ἀμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ;
tiyang-dosa mirengaken Panjenenganipun;
[G0268](#) [G0191](#) [G0846](#)

Para juru-muru-beya lan wong dosa iku adate padha sowan ing ngarsane Gusti Yesus ngrungokake piwulange.

2 καὶ διεγόγγυζον οἱ τε Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, λέγοντες,
lan sami-grenengan ingkang ugi tiyang-Farisi lan para ahli-Toret, matur,
[G2532](#) [G1234](#) [G3588](#) [G5037](#) [G5330](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1122](#) [G3004](#)
ὅτι Οὗτος ἀμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει
bilih Tiyang-punika tiyang-dosa nampi lan dhahar-sesarengan
[G3754](#) [G3778](#) [G0268](#) [G4327](#) [G2532](#) [G4906](#)
αὐτοῖς.
kaliyan-tiyang-punika.
[G0846](#)

Wong Farisi lan para ahli Toret satemah padha kedumelan, pangucap: "Wong iku kok nampani wong dosa lan mangan bebarengan."

3 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην, λέγων,
Ngandika ugi dhateng tiyang-punika satunggaling pasemon punika, ngandika,
[G3004](#) [G1161](#) [G4314](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3850](#) [G3778](#) [G3004](#)

Panjenengane banjur paring pasemon mangkene:

4 Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν, ἔχων ἑκατὸν πρόβατα, καὶ
Sinten tiyang saking panjenengan, ingkang-gadhah satus mènda, lan
[G5101](#) [G0444](#) [G1537](#) [G4771](#) [G2192](#) [G1540](#) [G4263](#) [G2532](#)
ἀπολέσας ἐξ αὐτῶν ἓν, οὐ καταλείπει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα
kecalan saking punika satunggal, mboten nilar ingkang sangang-dasa sanga
[G0622](#) [G1537](#) [G0846](#) [G1520](#) [G3756](#) [G2641](#) [G3588](#) [G1768](#) [G1767](#)
ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς, ἕως
wonten-ing ing ara-ara-samun, lan bidhal tumuju ingkang kesasar, ngantos
[G1722](#) [G3588](#) [G2048](#) [G2532](#) [G4198](#) [G1909](#) [G3588](#) [G0622](#) [G2193](#)
εὕρη αὐτό?
manggihaken piyambakipun?
[G2147](#) [G0846](#)

"Sapa panunggalanmu, kang duwe wedhus satus, mangka ana siji sing ilang, apa ora banjur nggoleki sing ilang iku nganti saketemune, sing sangang puluh sanga ditinggal ana ing ara-ara samun?"

5 καὶ εὐρών, ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ,
lan sasampunipun-manggih, dipun-ènèkaken wonten-ing ing pundhak piyambakipun,
[G2532](#) [G2147](#) [G2007](#) [G1909](#) [G3588](#) [G5606](#) [G0846](#)

χαίρων.
kanthi-bingah.

[G5463](#)

Lan manawa wis ketemu, nuli dipanggul kalawan bungah

6 καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον, συναλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς
lan rawuh dhateng ing griya, ngundang para mitra lan para
[G2532](#) [G2064](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3624](#) [G4779](#) [G3588](#) [G5384](#) [G2532](#) [G3588](#)

γείτονας, λέγων αὐτοῖς, Συγχάρητέ μοι, ὅτι
tanggi-tepalih, ngandika dhateng-tiyang-punika, Sami-bingah-sesarengan kula, awit
[G1069](#) [G3004](#) [G0846](#) [G4796](#) [G1473](#) [G3754](#)

εὔρον τὸ πρόβατόν μου, τὸ ἀπολωλός!
kula-sampun-manggih ingkang mènnda kula, ingkang kesasar!
[G2147](#) [G3588](#) [G4263](#) [G1473](#) [G3588](#) [G0622](#)

sarta satekane ing omahe, banjur ngundangi mitra-mitrane lan tangga teparone lan padha dikandhani: Ayo, padha bebarengan bungah-bungah karo aku, sabab wedhusku sing ilang wis ketemu.

7 λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτως χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ
Kula-matur dhateng-panjenengan bilih mekaten kabingahan wonten-ing ing swarga
[G3004](#) [G4771](#) [G3754](#) [G3779](#) [G5479](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3772](#)

ἔσται ἐπὶ ἐνὶ ἀμαρτωλῷ μετανοοῦντι, ἢ ἐπὶ
badhe-wonten tumrap satunggaling tiyang-dosa ingkang-mratobat, langkung tumrap
[G1510](#) [G1909](#) [G1520](#) [G0268](#) [G3340](#) [G2228](#) [G1909](#)

ἐενήκοντα ἐννέα δικαίους, οἵτινες οὐ χρεῖαν ἔχουσιν μετανοίας.
sangang-dasa sanga tiyang-mursid, ingkang mboten mbetahaken gadhah pitobat.
[G1768](#) [G1767](#) [G1342](#) [G3748](#) [G3756](#) [G5532](#) [G2192](#) [G3341](#)

Aku pitutur marang kowe: Iya kaya mangkono iku ing swarga bakal ana kabungahan gedhe marga ana wong dosa siji kang mratobat, ngluwihi kabungahan kang tumrap wong sangang puluh sanga kang ora usah mratobat.”

8 Ἦ τίς γυνή, δραχμὰς ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν
Utawi sinten tiyang-èstri, dirham ingkang-gadhah sedasa, menawi kecalan dirham
[G2228](#) [G5101](#) [G1135](#) [G1406](#) [G2192](#) [G1176](#) [G1437](#) [G0622](#) [G1406](#)

μίαν, οὐχὶ ἄπτει λύχνον, καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν, καὶ ζητεῖ
satunggal, punapa-mboten nyumet damar, lan nyaponi ing griya, lan madosi
[G1520](#) [G3780](#) [G0681](#) [G3088](#) [G2532](#) [G4563](#) [G3588](#) [G3614](#) [G2532](#) [G2212](#)

ἐπιμελῶς ἕως οὗ εὔρη?
kanthi-tlatos ngantos dumugi manggihaken?
[G1960](#) [G2193](#) [G3739](#) [G2147](#)

“Utawa endi ana wong wadon duwe dhuwit dirham sapuluh, mangka ilang siji, kok ora banjur nyumet damar lan nyaponi omahe, nggoleki njlimet nganti saketemune?”

9 καὶ εὐροῦσα, συνακαλεῖ τὰς φίλας καὶ γείτονας, λέγουσα,
lan sasampunipun-manggih, ngundang para mitra-èstri lan tanggi-tepalih, matur,
[G2532](#) [G2147](#) [G4779](#) [G3588](#) [G5384](#) [G2532](#) [G1069](#) [G3004](#)

Συνχάρητέ μοι, ὅτι εὔρον τὴν δραχμὴν ἣν
Sami-bingah-sesarengan kula, awit kula-sampun-manggih ing dirham ingkang
[G4796](#) [G1473](#) [G3754](#) [G2147](#) [G3588](#) [G1406](#) [G3739](#)

ἀπώλεσα.
kula-kecalan.
[G0622](#)

Lan manawa wis ketemu, banjur ngundangi mitra-mitrane lan tangga teparone sarta padha dicritani mangkene: Dhuwitku dirham sing ilang wis ketemu. Ayo, padha bungah-bungah bebarengan karo aku.

10 οὕτως, λέγω ὑμῖν, γίνεται χαρὰ ἐνώπιον τῶν
mekaten, Kula-matur dhateng-panjenengan, dados kabingahan wonten-ngarsanipun para
[G3779](#) [G3004](#) [G4771](#) [G1096](#) [G5479](#) [G1799](#) [G3588](#)

ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἀμαρτωλῶ μετανοοῦντι.
malaekat kagunganing Gusti-Allah tumrap satunggaling tiyang-dosa ingkang-mratobat.
[G0032](#) [G3588](#) [G2316](#) [G1909](#) [G1520](#) [G0268](#) [G3340](#)

Aku pitutur marang kowe: Samono uga para malaekate Gusti Allah bakal padha bungah-bungah, jalaran ana wong dosa siji kang mratobat."

11 Εἶπεν δέ, Ἰησοῦς τις εἶχεν δύο υἱούς.
Ngandika ugi, Tiyang satunggal gadhah kalih putra-kakung.
[G3004](#) [G1161](#) [G0444](#) [G5100](#) [G2192](#) [G1417](#) [G5207](#)

Gusti Yesus ngandika maneh: "Ana wong duwe anak lanang loro.

12 καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί, Πάτερ,
lan matur ingkang langkung-anem saking-tiyang-punika dhateng rama, Rama,
[G2532](#) [G3004](#) [G3588](#) [G3501](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3962](#) [G3962](#)

δόξῃ μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. ὁ δὲ διεῖλεν
paring kula ingkang dados-bagian perangan saking bandha. Piyambakipun ugi mbagi
[G1325](#) [G1473](#) [G3588](#) [G1911](#) [G3313](#) [G3588](#) [G3776](#) [G3588](#) [G1161](#) [G1244](#)

αὐτοῖς τὸν βίον.
dhateng-tiyang-punika ing pagesangan.
[G0846](#) [G3588](#) [G0979](#)

Anak kang wuragil matur marang bapakne: "Bapak, keparenga kula nyuwun saperanganing barang darbek kita ingkang dados hak kula. Bapakne iya banjur mbage-bage barang darbeke, diwenehake marang sakarone.

13 καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας, συναγαγὼν πάντα,
lan sasampunipun mboten kathah dinten, sasampunipun-ngempalaken sedaya,
[G2532](#) [G3326](#) [G3756](#) [G4183](#) [G2250](#) [G4863](#) [G3956](#)

ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακρὰν, καὶ
ingkang langkung-anem putra bidhal dhateng nagari tebih, lan
[G3588](#) [G3501](#) [G5207](#) [G0589](#) [G1519](#) [G5561](#) [G3117](#) [G2532](#)

ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως.
wonten-ing-mriku mbucal ing bandha piyambakipun, gesang boros.
[G1563](#) [G1287](#) [G3588](#) [G3776](#) [G0846](#) [G2198](#) [G0811](#)

Let sawatara dina kang wuragil mau banjur ngedoli bageane kabeh, sawise mangkono nuli lunga menyang nagara kang adoh. Ana ing kana barang darbeke diebreh-ebreh dianggo nguja kekeparepane.

14 δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα, ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὰ
 sasampunipun-ngedalaken ugi piyambakipun sedaya, dados paceklik ageng
[G1159](#) [G1161](#) [G0846](#) [G3956](#) [G1096](#) [G3042](#) [G2478](#)

κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι.
 wonten-ing ing nagari punika, lan piyambakipun wiwit kekurangan.
[G2596](#) [G3588](#) [G5561](#) [G1565](#) [G2532](#) [G0846](#) [G0756](#) [G5302](#)

Bareng wis entek kabeh, ing tanah kono ana pailan kang nggegirisi, dheweke banjur wiwit nandhang kakurangan.

15 καὶ πορευθεῖς, ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας
 lan sasampunipun-bidhal, tumut satunggaling saking-para warga saking nagari
[G2532](#) [G4198](#) [G2853](#) [G1520](#) [G3588](#) [G4177](#) [G3588](#) [G5561](#)

ἐκείνης, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν
 punika, lan ngutus piyambakipun dhateng ing pategilan piyambakipun ngengon
[G1565](#) [G2532](#) [G3992](#) [G0846](#) [G1519](#) [G3588](#) [G0068](#) [G0846](#) [G1006](#)

χοίρους.
 babi.
[G5519](#)

Tumuli lunga lan nyambut-gawe ana ing wewengkoning sawijining wong ing tanah kono, banjur dikon angon babi-babine ana ing pategalane.

16 καὶ ἐπεθύμει γεμίσει τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἐκ τῶν κερατίων ὧν
 lan keréngin ngebaki ing weteng piyambakipun saking ing ampas-kulit ingkang
[G2532](#) [G1937](#) [G1072](#) [G3588](#) [G2836](#) [G0846](#) [G1537](#) [G3588](#) [G2769](#) [G3739](#)

ἤσθιον οἱ χοῖροι; καὶ οὐδεὶς ἐδίδου
 dipun-tedha déning-para babi; lan mboten-wonten-tiyang maringi
[G2068](#) [G3588](#) [G5519](#) [G2532](#) [G3762](#) [G1325](#)

αὐτῷ.
 dhateng-piyambakipun.
[G0846](#)

Nuli kepengin ngiseni wetenge kalawan ampas pakan babi iku, nanging ora ana wong kang gelem menehi.

17 εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν, ἔφη, Πόσοι μίσθιοι τοῦ
 dhateng piyambakipun-piyambak ugi rawuh, ngandika, Pinten batur-buruh kagunganing
[G1519](#) [G1438](#) [G1161](#) [G2064](#) [G5346](#) [G4214](#) [G3407](#) [G3588](#)

πατρός μου περισσεύονται ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ὧδε ἀπόλλυμαι?
 rama kula tirah roti, kula ugi kaluwen wonten-ing-mriki pejah?
[G3962](#) [G1473](#) [G4052](#) [G0740](#) [G1473](#) [G1161](#) [G3042](#) [G5602](#) [G0622](#)

Banjur eling marang kaanane, mangkene panggagase: Buruhe bapakku pirang-pirang lan padha bisa mangan mubra-mubru, mangka aku ana ing kene mati kaliren.

18 ἀναστὰς, πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ
 sasampunipun-jumeneng, kula-badhe-bidhal dhateng ing rama kula, lan
[G0450](#) [G4198](#) [G4314](#) [G3588](#) [G3962](#) [G1473](#) [G2532](#)

ἐρῶ αὐτῷ, Πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν
 kula-badhe-matur dhateng-piyambakipun, Rama, kula-sampun-dosa dhateng ing swarga
[G2046](#) [G0846](#) [G3962](#) [G0264](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3772](#)

καὶ ἐνώπιόν σου;
 lan wonten-ngarsanipun panjenengan;
[G2532](#) [G1799](#) [G4771](#)

Aku dakmulih menyang ing daleme bapakku lan matur: Bapak, kula sampun nglampahi dosa dhumateng swarga lan dhumateng bapak,

- 19 οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱὸς σου. ποιήσόν με
kula-sampun-mboten pantes layak dipun-wastani putra panjenengan. Damelna kula
[G3765](#) [G1510](#) [G0514](#) [G2564](#) [G5207](#) [G4771](#) [G4160](#) [G1473](#)
- ὡς ἕνα τῶν μισθίων σου.
kados satunggaling saking-para batur-buruh panjenengan.
[G5613](#) [G1520](#) [G3588](#) [G3407](#) [G4771](#)

kula sampun boten pantes kawastanan putranipun bapak malih; keparenga namung dados satunggaling berahipun bapak kemawon.

- 20 καὶ ἀναστάς, ἦλθεν πρὸς τὸν πατέρα ἑαυτοῦ.
lan sasampunipun-jumeneng, rawuh dhateng ing rama piyambakipun-piyambak.
[G2532](#) [G0450](#) [G2064](#) [G4314](#) [G3588](#) [G3962](#) [G1438](#)
- ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατήρ
taksih ugi piyambakipun tebih tebihipun, mirsani piyambakipun ingkang rama
[G2089](#) [G1161](#) [G0846](#) [G3112](#) [G0568](#) [G3708](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3962](#)
- αὐτοῦ, καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ δραμῶν, ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν
piyambakipun, lan trenyuh, lan sasampunipun-mlayu, ambruk wonten-ing ing
[G0846](#) [G2532](#) [G4697](#) [G2532](#) [G5143](#) [G1968](#) [G1909](#) [G3588](#)
- τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.
jangga piyambakipun, lan ngambung piyambakipun.
[G5137](#) [G0846](#) [G2532](#) [G2705](#) [G0846](#)

Banjur ngadeg lan mulih marani bapakne. Nalika isih adoh, bapakne wis ngawasake tekane, atine trenyuh banget marga saka welase. Tumuli displayoni, banjur dirangkul lan diambungi.

- 21 εἶπεν δὲ ὁ υἱὸς αὐτῷ, Πάτερ, ἦμαρτον εἰς
matur ugi ingkang putra dhateng-piyambakipun, Rama, kula-sampun-dosa dhateng
[G3004](#) [G1161](#) [G3588](#) [G5207](#) [G0846](#) [G3962](#) [G0264](#) [G1519](#)
- τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου; οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος
ing swarga lan wonten-ngarsanipun panjenengan; kula-sampun-mboten pantes layak
[G3588](#) [G3772](#) [G2532](#) [G1799](#) [G4771](#) [G3765](#) [G1510](#) [G0514](#)
- κληθῆναι υἱὸς σου. (ποιήσόν με ὡς ἕνα τῶν
dipun-wastani putra panjenengan. (Damelna kula kados satunggaling saking-para
[G2564](#) [G5207](#) [G4771](#) [G4160](#) [G1473](#) [G5613](#) [G1520](#) [G3588](#)
- μισθίων σου).
batur-buruh panjenengan).
[G3407](#) [G4771](#)

Anake matur: Bapak, kula sampun nglampahi dosa dhumateng ing swarga tuwin dhumateng bapak. Kula sampun boten pantes kawastanan putranipun bapak malih.

- 22 εἶπεν δὲ ὁ πατήρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, Ταχὺ ἔγγαλ
 ngandika ugi ingkang rama dhateng para abdi piyambakipun, ἔγγαλ
[G3004](#) [G1161](#) [G3588](#) [G3962](#) [G4314](#) [G3588](#) [G1401](#) [G0846](#) [G5035](#)
- ἐξενέγκατε στολὴν τὴν πρώτην, καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε
 beкта-medal jubah ingkang paling-sae, lan lan ènggalna piyambakipun, lan paring
[G1627](#) [G4749](#) [G3588](#) [G4413](#) [G2532](#) [G1746](#) [G0846](#) [G2532](#) [G1325](#)
- δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς
 sesupe wonten-ing ing asta piyambakipun, lan lan sepatu wonten-ing ing
[G1146](#) [G1519](#) [G3588](#) [G5495](#) [G0846](#) [G2532](#) [G5266](#) [G1519](#) [G3588](#)
- πόδας;
 suku;
[G4228](#)

Nanging barakne prentah marang batur-bature: Enggal jurukna jubah kang apik dhewe, nuli enggokna, driijine enggonana ali-ali lan enggonana sepatu sikile.

- 23 καὶ φέρετε τὸν μόνον τὸν σιτευτόν, θύσατε, καὶ
 lan beкта ingkang pedhet ingkang lemu, nyembelèh, lan
[G2532](#) [G5342](#) [G3588](#) [G3448](#) [G3588](#) [G4618](#) [G2380](#) [G2532](#)
- φαγόντες, εὐφρανθῶμεν.
 sasampunipun-dhahar, kita-sami-bingah.
[G5315](#) [G2165](#)

Banjur njuruka pedhet sing lemu, belehen. Ayo padha mangan lan seneng-seneng.

- 24 ὅτι οὗτος ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησεν; ἦν
 awit punika ingkang putra kula pejah punika, lan gesang-malih; punika
[G3754](#) [G3778](#) [G3588](#) [G5207](#) [G1473](#) [G3498](#) [G1510](#) [G2532](#) [G0326](#) [G1510](#)
- ἀπολωλώς, καὶ εὐρέθη. καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι.
 kesasar, lan kapanggih. lan wiwit sami-bingah.
[G0622](#) [G2532](#) [G2147](#) [G2532](#) [G0756](#) [G2165](#)

Sabab anakku iki wis mati, urip maneh, wis ilang, ketemu. Banjur padha wiwit sukan-sukan.

- 25 ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ πρεσβύτερος, ἐν
 wonten ugi ingkang putra piyambakipun, ingkang langkung-sepuh, wonten-ing
[G1510](#) [G1161](#) [G3588](#) [G5207](#) [G0846](#) [G3588](#) [G4245](#) [G1722](#)
- ἀργῶ; καὶ ὡς ἐρχόμενος, ἤγγισεν τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσεν συμφωνίας καὶ
 pategilan; lan nalika rawuh, celak dhateng griya, mireng gamelan lan
[G0068](#) [G2532](#) [G5613](#) [G2064](#) [G1448](#) [G3588](#) [G3614](#) [G0191](#) [G4858](#) [G2532](#)
- χορῶν.
 jogèd.
[G5525](#)

Nanging anake pambarep lagi ana ing pategalan. Bareng mulih lan wis cedhak karo omahe, krungu swaraning suling lan wong kang padha tetembangan jejogedan.

- 26 καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα τῶν παίδων, ἐπυνθάνετο τί
 lan sasampunipun-nimbali satunggaling saking-para réncang, ndangu menapa
[G2532](#) [G4341](#) [G1520](#) [G3588](#) [G3816](#) [G4441](#) [G5101](#)
- ἂν εἶη ταῦτα.
 kados-pundi punika punika.
[G0302](#) [G1510](#) [G3778](#)

Banjur ngundang salah sawijining batur lan ditakoni, apa tegese iku kabeh.

27 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι, Ὁ ἀδελφός σου
 piyambakipun ugi matur dhateng-piyambakipun bilih, Ingkang sadhèrèk panjenengan
[G3588](#) [G1161](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3754](#) [G3588](#) [G0080](#) [G4771](#)

ἦκει, καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν
 rawuh, lan nyembelèh ingkang rama panjenengan ingkang pedhet ingkang
[G2240](#) [G2532](#) [G2380](#) [G3588](#) [G3962](#) [G4771](#) [G3588](#) [G3448](#) [G3588](#)

σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν.
 lemu, awit sehat piyambakipun nampi-wangsul.
[G4618](#) [G3754](#) [G5198](#) [G0846](#) [G0618](#)

Ature batur: Punika ingkang rayi rawuh, dene ingkang rama sampun dhawuh mragat pedhet ingkang lema, amargi kepanggih malih kaliyan putranipun kanthi wilujeng.

28 ὠργίσθη δὲ, καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν. ὁ δὲ πατήρ αὐτοῦ,
 duka ugi, lan mboten purun mlebet. ingkang ugi rama piyambakipun,
[G3710](#) [G1161](#) [G2532](#) [G3756](#) [G2309](#) [G1525](#) [G3588](#) [G1161](#) [G3962](#) [G0846](#)

ἐξελθὼν, παρεκάλει αὐτόν.
 sasampunipun-medal, ngrerepa piyambakipun.
[G1831](#) [G3870](#) [G0846](#)

Anak pambarep mau temah nepsu lan ora gelem lumebu ing omah. Bapakne nuli metu lan ngrerepa.

29 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν τῷ πατρὶ «αὐτοῦ»,
 piyambakipun ugi sasampunipun-mangsuli, matur dhateng rama «piyambakipun»,
[G3588](#) [G1161](#) [G0611](#) [G3004](#) [G3588](#) [G3962](#) [G0846](#)

Ἰδοῦ, τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι, καὶ οὐδέποτε ἐντολήν
 Mirsanana, semanten taun kula-ngladosi panjenengan, lan mboten-naté dhawuh
[G3708](#) [G5118](#) [G2094](#) [G1398](#) [G4771](#) [G2532](#) [G3763](#) [G1785](#)

σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον, ἵνα
 panjenengan kula-langgar, lan dhateng-kula mboten-naté paring cempé, supados
[G4771](#) [G3928](#) [G2532](#) [G1473](#) [G3763](#) [G1325](#) [G2056](#) [G2443](#)

μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ.
 kaliyan para mitra kula kula-saged-bingah.
[G3326](#) [G3588](#) [G5384](#) [G1473](#) [G2165](#)

Nanging diwangsul mangkene: Sampun mataun-taun anggen kula ngladosi bapak lan boten nate nerak wewaleripun bapak, nanging bapak boten nate maringi cempé satunggal kemawon, kangge bingah-bingah kaliyan kanca-kanca kula.

30 ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος, ὁ καταφαγὼν σου
 nalika ugi ingkang putra panjenengan punika, ingkang sampun-nedha panjenengan
[G3753](#) [G1161](#) [G3588](#) [G5207](#) [G4771](#) [G3778](#) [G3588](#) [G2719](#) [G4771](#)

τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ
 ing pagesangan kaliyan sundel, rawuh, panjenengan-nyembelèh kanggé-piyambakipun
[G3588](#) [G0979](#) [G3326](#) [G4204](#) [G2064](#) [G2380](#) [G0846](#)

τὸν σιτευτόν μόσχον!
 ingkang lemu pedhet!
[G3588](#) [G4618](#) [G3448](#)

Nanging sareng putranipun bapak ingkang ngebreh-ebreh raja-darbekipun bapak, kadamel mblunthah kaliyan sundel-sundel, saweg kemawon dhateng, bapak lajeng mragat pedhet leman kangge piyambakipun.

31 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Τέκνον, σὺ πάντοτε
 piyambakipun ugi ngandika dhateng-piyambakipun, Anakku, panjenengan tansah
[G3588](#) [G1161](#) [G3004](#) [G0846](#) [G5043](#) [G4771](#) [G3842](#)
 μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ, σά
 kaliyan kula wonten, lan sedaya ingkang kagungan-kula, kagungan-panjenengan
[G3326](#) [G1473](#) [G1510](#) [G2532](#) [G3956](#) [G3588](#) [G1699](#) [G4674](#)
 ἐστίν.
 punika.
[G1510](#)

| Bapakne calathu: Anakku, engger, kowe iku salawase nunggal karo aku, lan apa saduwekku iku duwekmu.

32 εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου
 bingah ugi lan gumbira kedah, awit ingkang sadhèrèk panjenengan
[G2165](#) [G1161](#) [G2532](#) [G5463](#) [G1163](#) [G3754](#) [G3588](#) [G0080](#) [G4771](#)
 οὗτος, νεκρὸς ἦν, καὶ ἔζησεν; καὶ ἀπολωλώς, καὶ εὐρέθη.
 punika, pejah punika, lan gesang-malih; lan kesasar, lan kapanggih.
[G3778](#) [G3498](#) [G1510](#) [G2532](#) [G2198](#) [G2532](#) [G0622](#) [G2532](#) [G2147](#)

| Aku kabeh wis samesthine kudu padha bungah-bungah lan seneng-seneng, jalaran adhimu wis mati urip maneh, wis ilang ketemu.”